

пов'язаний з нормативністю суспільних відносин та потребою упорядкування соціального буття; по-друге, з анормативністю, з діями, що суперечать вимогам порядку [1, с. 136; 4, с. 5; 5, с. 82].

Вищезазначене дає підстави розглядати правове почуття як своєрідний духовний центр правової системи суспільства, який слугує формуванню і спрямованості правозастосовної і виховної діяльності держави. Адже під правовим почуттям варто розуміти соціально-психологічне (емоційне) відношення людини до права, засноване на загальноновизнаному ідеалі добра і справедливості. Правильне уявлення про правове почуття повинне сприяти подальшому поглибленню теоретичних і практичних знань щодо механізму правового регулювання в суспільстві. А сама роль даного феномену в сучасних умовах може і повинна бути посилена в усіх відношеннях, так як це є одним з важливих умов побудови правової держави і демократичного громадянського суспільства.

Література

1. Селіванов В.М. Співвідношення інтелекту й інтуїції у процесі пізнання та перетворення права. *Проблеми філософії права*. 2004. Том II. С. 132-141.
2. Рабінович П. Проблеми трансформації методології вітчизняного правознавства: досягнення, втрати, перспективи. *Вісник Академії правових наук України*. 2002. № 4. С. 4-9.
3. Калюжний Р.А., Шапенко Л.О. Наукові основи правотворчості та юридичної техніки: курс лекцій. Київ: «Видавництво Людмила», 2019. 74 с.
4. Бачинин В.А. Природа правової реальності. *Право и политика*. 2004. № 2. С. 5-11.
5. Ильин И.А. О сущности правосознания. Мюнхен, 1956. 165 с.

УДК 342.9(043.2)

Кириченко В.В., к.ю.н.,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ПУБЛІЧНОМУ АДМІНІСТРУВАННІ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО – ПРАВОВИХ РЕЖИМІВ

Своєрідність адміністративно-правового режиму полягає в особливому порядку виникнення й формулювання змісту прав та обов'язків учасників адміністративно-правових відносин, наявності спеціальних санкцій, особливих засобів їх реалізації, а також дії єдиних принципів, загальних положень, які розповсюджуються в сукупність правових норм.

Для кожного адміністративно-правового режиму визначальними є

характеристики особливого методу регулювання (імперативного), особливого зв'язку між учасниками правовідносин (владні відносини), обмеженість сфери застосування (відносини, що охоплюються предметом адміністративного права) та мета їх застосування.

Так, у всебічному вивченні різноманітних аспектів функціонування адміністративно-правових режимів на території України не остання роль відводиться аналізу громадської думки щодо вказаної теми, тобто його виміру, що є зрізом громадської думки в цей конкретний часовий проміжок.

Наразі в Україні виникають нові суспільні відносини, деякі трансформуються у новий вид відносин (адміністративно-правові режими інвестицій, режим збройного конфлікту, режим під час карантину, епідемії, епізоотії, режим ліцензування окремих видів підприємницької діяльності і т.п.), що потребують особливого адміністративно-правового регулювання.

Досить цікаву класифікацію таких відносин наводить Коваленко Н.В., а саме: 1) суспільні відносини, об'єднані специфікою предмета правового регулювання та наявністю відповідного систематизованого законодавства, однак у межах загального предмета адміністративного права. Наприклад, суспільні відносини, що виникають під час здійснення медичної діяльності; відносини між органами публічного управління і освітніми закладами: керівництво освітнім процесом, ліцензування діяльності органів освіти, атестація, акредитація та ін.; суспільні відносини у сфері реалізації прав на землю; телекомунікаційні правові суспільні відносини; суспільні відносини у сфері містобудування та ін.; 2) суспільні відносини, що виникають, змінюються, припиняються у сфері державної безпеки. Наприклад, суспільні відносини під час реалізації антитерористичної операції; суспільні відносини, що мають місце під час військової загрози; суспільні відносини під час стихійних лих, епідемій; суспільні відносини, пов'язані з переміщенням товарів через митний кордон; 3) каузальні суспільні відносини, що виникають з метою досягнення визначеної мети, пов'язаної з реформуванням визначених напрямів публічного управління. Наприклад, суспільні відносини, що трансформовані в процесі реформування судової системи, реформи у галузі правничої освіти, пенсійної системи та ін. [1].

Звернемо увагу на відносини, які виникають при правовому режимі збройного конфлікту, іншими словами, війни. Це території Донбасу, який фактично поділений на дві частини: регіон, що підконтрольний Україні, та регіон, підконтрольний так званим «ЛНР» і «ДНР». Досить цікавим питанням залишається правовий режим торгівлі. Так, прийнято Тимчасовий порядок здійснення контролю за переміщенням осіб, транспортних засобів і вантажів уздовж лінії зіткнення в межах Донецької та Луганської областей, затверджений Службою безпеки України (СБУ).

До основних вимог, що визначені Тимчасовим порядком – це те, що юридичні та фізичні особи переміщують товари (вантажі) до тимчасово неконтрольованих територій і з них через контрольні пункти в'їзду-виїзду за умови пред'явлення перевізником або власником (уповноваженою особою) такого вантажу спеціального дозволу, виданого органами Державної фіскальної служби України [2]. Особливостями регулювання правового режиму торгівлі на території окупованого Донбасу є те, що питання залишається не врегульованим і досить дискусійним.

Вважаємо, що на сьогодні виникає багато відносин, які ще не врегульовані з боку держави, або прийняті законодавчі акти, але немає належної організаційної і матеріально-технічної забезпеченості. Тому, саме адміністративно-правовий режим виступає інструментом публічного адміністрування, який формується і обирається в процесі спільної діяльності, на підставі правових положень, певних нормативно-правових актів, адміністративних правовідносин, та є способом реалізації приписів норм права, статусів і станів суб'єктів, а також є частиною комплексу правових засобів державно-владного впливу.

Основне призначення адміністративно-правових режимів: введення режиму з формалізованими рамками юридичних процедур для того, щоб органи публічного адміністрування були спроможні адекватно та ефективно здійснювати свої функції і, в той же час, адміністративно-правові режими самі здатні впливати на ефективність публічного адміністрування шляхом врегулювання відносин усередині апарату управління, використання правових, кадрових, організаційно-інформаційних та технічних ресурсів.

На жаль, сьогодні трапляються непоодинокі випадки призупинення реформ або недоведення їх до запланованих цілей, що є перешкодою у виконанні основної функції держави – забезпечення прав, свобод та законних інтересів людини. Думається, що застосування адміністративних режимів та їх практична реалізація можуть стати засобом вирішення проблем, що впливають на умови життя громадян і загальний рівень правопорядку в країні, з метою найбільш ефективного забезпечення прав, свобод, законних інтересів фізичних осіб, прав та свобод юридичних осіб, забезпечення і підтримання суверенітету й оборони держави, інтересів безпеки й охорони громадянського порядку.

Література

1. Коваленко Н. Поняття та ознаки адміністративно-правового режиму. *Адміністративне право і процес*. 2020. № 1. С. 106-110.
2. Про затвердження Тимчасового порядку контролю за переміщенням осіб через лінію зіткнення у межах Донецької та Луганської областей від 14 квіт. 2017 р. № 222. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v222_950-17#Text